

ROZDZIAŁ 22

SPÓŁECZNY ODBIÓR POJĘĆ KORPORACJA, ŁAD KORPORACYJNY I KODEKS DOBRYCH PRAKTYK WŚRÓD WYBRANEJ GRUPY STUDENTÓW

Jerzy W. Woźniak^{1}*

1. Wprowadzenie

Prawidłowe zrozumienie przemian gospodarczych w początkach tego stulecia wymaga przede wszystkim znajomości podstawowych pojęć i towarzyszących im procesów gospodarczych, które często określamy w sposób syntetyczny mianem globalizacji. Liderami tych przemian wydają się być wszelkiego rodzaju korporacje obejmujące swoim zasięgiem coraz większe obszary życia społeczno – gospodarczego naszej cywilizacji. Społeczny odbiór tych organizacji kształtuje pozytywne i negatywne opinie o nich oraz wpływa explicite na zachodzące w gospodarce procesy. Jednym z ważniejszych zadań, w tym kontekście jest poznanie opinii studentów, czyli młodego pokolenia stojącego u progu życia zawodowego, w którym będą podejmować działania związane z kreowaniem nowego ładu społeczno – gospodarczego. Dzięki poznaniu społecznych opinii tej grupy – określeniu ich stosunku do globalizacji i towarzyszącym jej przemianom cywilizacyjnym można kształtować ich przyszłe zachowania, czyli stosować odpowiednią socjotechnikę promującą pozytywne zmiany w wizerunku obecnych przemian gospodarczych, których negatywnym obrazem są towarzyszące im kryzysy.

Globalizacja często bywa postrzegana szczególnie przez młode pokolenia jako zagrożenie wolności i demokracji oraz ograniczanie swobód obywatelskich. Specyficzną rolę w tym negatywnym obrazie rzeczywistości odgrywają korporacje postrzegane jako wielkie zdehumanizowane, międzynarodowe twory nastawione na realizację jak największych zysków kosztem zatrudnionych w nich ludzi. Obrazowi temu prezentowanemu często przez różne organizacje anty- i alter-

¹ * Dr, Politechnika Łódzka.

globalistyczne² towarzyszą niestety negatywne fakty związane z działalnością tych organizacji. Jednym z nich są bardzo drażliwe społecznie zachowania, przede wszystkim wielkich korporacji w czasie kryzysów gospodarczych - polegające na dość pochopnym i nieprzemyślanym redukowaniu kosztów poprzez zwolnienia pracowników. Tego rodzaju postępowanie wywołuje szereg negatywnych skutków, które w konsekwencji przysparzają tym organizacjom coraz większą liczbę wrogów.

Celem niniejszego opracowania jest empiryczne poznanie społecznych opinii wybranej grupy studentów Politechniki Łódzkiej w kwestii deskryptywnej interpretacji takich pojęć jak korporacja, ład korporacyjny, kodeks dobrych praktyk oraz określenie roli jaką w mijającym kryzysie odegrały giełdy papierów wartościowych i korporacje. Badania przeprowadzono wśród studentów studiów dziennych i zaocznych Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej w styczniu 2010. Uczestniczyło w nich 118 studentów, w tym 64 studiujących w systemie dziennym oraz 54 zaocznie. Badania te - ze względu na ich ograniczony zasięg, są jedynie wstępnym sondażem opinii społecznej tej zbiorowości.

2. Interpretacja pojęcia korporacja i opinie o roli tych organizacji w kryzysie gospodarczym

Pojęcie korporacji obejmuje w swoim zasięgu deskrypcyjnym wiele różnorodnych interpretacji. Przyjmuje się w jego opisie m. in. następujące sformułowania i zwroty: zrzeszenie, stowarzyszenie, zbiór, forma organizacja, związek osób, itp. Internet jest jednym z najczęściej wykorzystywanych przez studentów źródłem informacji, w którym znajdujemy m. in. następujące definicje tego pojęcia.

1. Internetowa Encyklopedia PWN:

„korporacja [łac.], *ekon.*, *prawo* zrzeszenie osób (uznane przez prawo za osobę prawną) mające na celu realizację określonych wspólnych zadań; w Polsce cechy korporacji mają np. spółdzielnie, związki rzemieślnicze, stowarzyszenia, samorząd terytorialny”³.

2. Portal wiedzy Onet.pl:

„korporacja 1) zrzeszenie osób, zwykle posiadające osobowość prawną. 2) jedna z form organizacyjnych, w jakich może być prowadzona działalność gospodarcza charakterystyczna dla dużych przedsiębiorstw”.

„korporacja (łac. *corporatio* ‘łączenie się’) 1. związek osób (gł. mających osobowość prawną) lub przedsiębiorstw powołanych do wspólnego wykonania

² Antyglobaliści przeciwstawiają się bezwzględnie procesom globalizacji, natomiast alterglobaliści krytykują go za jego liberalny charakter, uznając jednocześnie jego konieczność dziejową; por.: http://pl.wikipedia.org/wiki/Ruch_alterglobalistyczny, 12.02.2010.

³ <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=3925941>

zadania. 2. *ekon.* forma działalności gospodarczej dużych przedsiębiorstw; spółka akcyjna. 3. *daw.* zarejestrowane stowarzyszenie, np. studentów, rzemieślników, a nawet żebraków”⁴.

3. Encyklopedia zarządzania:

„Korporacje międzynarodowe ponadnarodowe, wielonarodowe przedsiębiorstwa, firmy, spółki kapitałowe, prowadzące działalność gospodarczą, w co najmniej dwóch krajach i tworzące zintegrowany, międzynarodowy system powiązań gospodarczych, podporządkowany wspólnej strategii”⁵.

Interpretując powyższe definicje należy pamiętać, że Internet jako nowoczesne źródło wiedzy ma niestety jeden zasadniczy mankament – można dzięki niemu zgromadzić w bardzo krótkim czasie pokaźną ilość informacji, które nie zawsze są rzetelne i w pełni odzwierciedlają sedno problemu będącego przedmiotem analizy.

Dla celów niniejszego opracowania przyjmijmy nieco schematyczne określenie pojęcia korporacji, które nie do końca odzwierciedla wszystkie jego odniesienia deskrypcyjne, a mianowicie zdefiniujmy je przy pomocy „Słownika wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych” Wł. Kopalińskiego: „Korporacja wielkie rozgałęzione przedsiębiorstwo, spółka akcyjna przemysłowa albo handlowa, zwłaszcza amerykańska; przestarzałe – stowarzyszenie, organizacja (zawodowa), zazwyczaj posiadająca osobowość prawną; średniowieczne – cech rzemieślniczy, gilda; stowarzyszenie studenckie (w Niemczech po 1815 r. narodowo – liberalne, po 1870 r. – nacjonalistyczne; w Polsce, na ich wzór, do r. 1939)”⁶.

Przedstawienie opinii badanej grupy studentów w kwestii interpretacji dotyczących rozumienia pojęcia korporacji i roli jaką odegrały te gospodarcze podmioty w mijającym kryzysie gospodarczym, było jednym z podstawowych problemów badawczych. Oto wybrane, charakterystyczne odpowiedzi określające pojęcie korporacji studentów studiów dziennych:

- firma o zasięgu globalnym, działająca na kilku, kilkunastu rynkach na całym świecie, o ogromnych dochodach i kadrach,
- duża międzynarodowa firma najczęściej po połączeniu kilku mniejszych, której głównym i nadrzędnym celem jest osiągnięcie jak największych zysków; może zajmować się kilkoma gałęziami przemysłu, rynku,
- międzynarodowa firma mająca zarząd, który podejmuje decyzję jak działa korporacja,
- duża firma będąca na giełdzie,

⁴ <http://portalwiedzy.onet.pl/szukaj.html?S=Korporacja&tr=all&x=0&y=0>

⁵ http://mfiles.pl/pl/index.php/Korporacja_miedzynarodowa

⁶ Wł. Kopaliński, „Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych”, Wiedza Powszechna, Warszawa 1989, s. 281.

- „zrzeszenie” najbogatszych, najbardziej wpływowych przedsiębiorstw, mających wpływ na rynek gospodarczy na świecie,
- zrzeszenie firm, przedsiębiorstw działających w skali międzynarodowej; posiada wspólną politykę dla swoich oddziałów; pracownicy na całym świecie posługują się zunifikowanymi standardami,
- zrzeszenie, organizacja, coś w rodzaju zarządu,
- zbiór firm, które współpracują między sobą pod jedną nazwą, lub swoimi własnymi nazwami, ale są sterowane ogólnie przez jeden zarząd,
- organizacja obejmująca swoim zasięgiem dużą część rynku, często wiele krajów, zatrudniająca dużą grupę pracowników,
- organizacja finansowa, posiadająca wiele zakładów oraz przedsiębiorstw na całym świecie; celem korporacji są jak największe zyski,
- przedsiębiorstwo działające na skalę międzynarodową, które posiada oddziały w wielu państwach – zrzesza ludzi o różnych kulturach,
- ogromne przedsiębiorstwo często działające na skalę międzynarodową; skupiające różne dziedziny produkcyjne, przemysłowe, usługowe itp.,
- zespół przedsiębiorstw o dużym zasięgu międzynarodowym,

Inaczej prezentują się wyjaśnienia pojęcia korporacji przez osoby mające określone doświadczenie zawodowe, które znają czasami tego rodzaju podmioty gospodarcze z autopsji, czyli studentów studiów zaocznych:

- coś negatywnego, wielki moloch, rozgałęziona olbrzymia spółka o charakterze międzynarodowym, której głównym celem jest maksymalizacja zysków; jedna z głównych sił napędzających globalizację, podmiot który oddziałuje na inne podmioty międzynarodowe i rządowe; korporacje prowadzą do standaryzacji rynku, „zabijając” różnorodność i niszcząc niszowe jego elementy,
- ogromne międzynarodowe przedsiębiorstwo, posiadające wiele rozgałęzień by ukrywać swoje zyski, posiada duży wpływ na politykę,
- organizacja międzynarodowa, nastawiona jedynie na zysk często kosztem zwykłych ludzi, eksploatująca maksymalnie wszystkie dostępne zasoby,
- „pojęcie to rozumiem poprzez wyścig szczurów; ogólnie korporacja kojarzy mi się z intelektualnym wyczyszczeniem ludzi, a następnie zatrudnianiu nowych z świeżymi pomysłami”,
- duża organizacja powstała w wyniku ewolucyjnego połączenia kilku organizacji, niekoniecznie tej samej branży, a nawet niedziałających w tym samym sektorze; są też oczywiście korporacje typowo branżowe, często zawiązujące się celem poprawienia swojej skuteczności – duży może więcej,

- układ, związek, unia, zrzeszenie, spółka firm o tej samej „nadrzędnej” władzy,
- duże przedsiębiorstwo obejmujące swoim zasięgiem oraz przedstawicielstwami (biurami, oddziałami) wiele krajów a nawet cały świat np. Coca Cola,
- kojarzy się moim zdaniem z „silnym” i „wszystko mogącym” zrzeszeniem przedsiębiorstw, które powstały przez „wchłanianie” mniejszych, słabszych firm w celu budowania przewagi na rynku,
- przedsiębiorstwo o międzynarodowym zasięgu, zatrudniające dużo pracowników i mające wpływ na gospodarkę, społeczeństwo itp.,
- jest to związek organizacji, które współpracując razem wykorzystują efekt synergii w celu zwiększenia dochodów,
- jest to rodzaj organizacji posiadającej osobowość prawną, której istotnym elementem są jej członkowie.

Wśród odpowiedzi, które dość jednoznacznie charakteryzowały etymologię pojęcia korporacja pojawiały się również takie, które daleko odbiegały od standardów społecznych:

- zespół poszczególnych jednostek uzależnionych od siebie i realizujących wspólny cel; zrzesza jej uczestników w pewną całość,
- korporacja to niejawne umawianie się, załatwianie „interesu”, pozwolenia, „sprawy” na korzyść jednej grupy, osoby ze stratą dla reszty,
- pewnego rodzaju rodzina biznesowa,
- przedsiębiorstwo mające monopol w pewnej gałęzi przemysłu na dane produkty, usługi.

Zaprezentowane określenia oraz jakościowa analiza materiału empirycznego pozwalają na stwierdzenie, że respondenci posiadający doświadczenie zawodowe często w swoich opiniach wskazywali na emocjonalny (86 %) – czasami pejoratywny charakter korporacji. Natomiast studenci studiów dziennych byli bardziej rzeczowi w swoich opiniach i starali się pragmatycznie podchodzić do problematyki etymologii pojęcia korporacja – tylko 5 % zwracało uwagę na negatywne konotacje związane z tym pojęciem.

Określenie opinii respondentów na temat roli jaką odegrały korporacje w mijającym kryzysie gospodarczym posłużyło hipotetycznemu wyznaczeniu miejsca tego rodzaju firm w strukturze gospodarki⁷. Oto wybrane opinie respondentów na temat roli korporacji w dobie światowego kryzysu:

- mogły różnie reagować – niektóre z nich mogły napędzać gospodarkę,

⁷ Należy w tym miejscu podkreślić ważną zasadę metodologii badawczej, która mówi, że sondaż nie uprawnia do stawiania jednoznacznych tez, wskazuje tylko na swoiste tendencje wymagające dalszych weryfikacji.

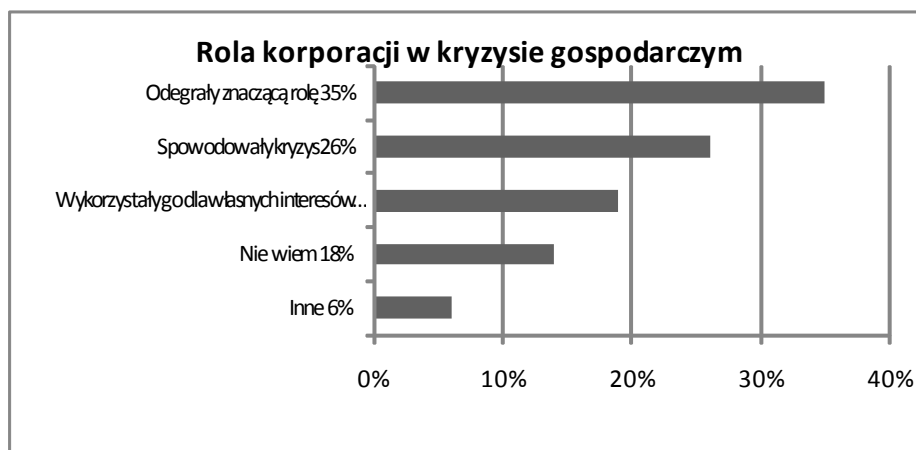
rozwijać; inne natomiast tak jak banki i tym podobne instytucje przyczyniły się tak naprawdę do zaistniałego kryzysu,

- zabrały pieniądze podatników, które na ratowanie dały rządy,
- wykreowały kryzys by maksymalizować zyski; kontrolując w pewnym stopniu zachowanie gospodarki,
- wpływają na równowagę gospodarczą na świecie,
- korporacja nastawiona jest na megalityczne zyski; w kryzysie gdzie trzeba minimalizować straty wielkie przedsiębiorstwa zwalniają pracowników, redukują etaty; rośnie bezrobocie i maleje zamożność społeczeństwa, a tym samym nie mogą sobie oni pozwolić na kupno różnego rodzaju dóbr, a więc maleje popyt na różne rzeczy, dobra we wszystkich dziedzinach gospodarki i handlu,
- osłabiły działalność małych prywatnych firm,
- wiele korporacji z różnych gałęzi gospodarki wpłynęło negatywnie na kryzys poprzez redukowanie kadry zatrudnionych pracowników; redukcje kosztów zatrudnienia i wynagrodzenia, zmniejszenie stawek płacowych; znalazłoby się parę korporacji, które skorzystały na kryzysie – zatrudniały one pracowników zwalnianych z innych koncernów, po znacznie niższych stawkach wynagrodzeń pracowniczych, niż osoby zatrudnione na tych samych stanowiskach ale już pracujące w koncernie,
- bez wielkich korporacji nie byłoby kryzysu,
- przetrwały gdy mniejsze bankrutowały,
- wiele osób straciło przez nie pracę, gdyż „cięży koszty” gdzie było to możliwe, choć dzięki dużemu kapitałowi pozwoliły przetrwać konkretnym gałęziom gospodarki; zredukowano etaty w miejscach najbardziej ogarniętych kryzysem,
- korporacje odegrały dość ważną rolę w całym kryzysie, ponieważ w większości tylko one pozostały na rynku, natomiast większość mniejszych przedsiębiorstw upadła, co wzmocniło pozycję dużych korporacji,
- dominującą - w skrajnie trudnych sytuacjach dużo łatwiej jest poradzić sobie małym organizacjom, mimo, że korporacja ma większe możliwości; to właśnie korporacje straciły najwięcej, przyczyniając się do pogłębienia i utrwalenia trudnej sytuacji na rynku (bezrobocie i spadek konsumpcji),
- część korporacji odgrywała rolę spekulantów, inna mniej uprzywilejowana część była ofiarą tych spekulacji; kryzysu nie było – była sztucznie nadmuchana bańka spekulacji za którą stoją: Bank Centralny oraz większe światowe korporacje; wszystko to, co się wydarzyło w ostatnim czasie wraz z atakami terrorystycznymi i pandemią wirusów (świńskich i ptasich gryp) jest celowym działaniem w celu zaprowadzenia NWO (New World Order),

- wielkie korporacje mogły sztucznie wywołać ten kryzys po to by wykupić konkurencyjne przedsiębiorstwa będące na skraju bankructwa „za bezcen”,
- znaczącą - całkiem możliwe, że to działalność korporacji doprowadziła do kryzysu gospodarczego; organizacje te w pogoni za zyskiem zaczęły inwestować ryzykownie; przeczuwając załamanie rynku odsprzedały papiery innym podmiotom, które znacznie na tym straciły; oprócz tego korporacje mają ogromny wpływ na politykę i mogą kreować, oddziaływać na postępowanie rządów,
- wydaje mi się, że negatywną - lobbowały, aby rządy państw wpompowały miliony w instytucje finansowe, banki itp. za co płaci społeczeństwo,
- moim zdaniem sztucznie podtrzymywały kryzys aby zdobyć jak najwięcej zysków; aby zminimalizować płace swoich pracowników zmniejszyć płacone podatki, dostać dofinansowanie z budżetu państwa,
- zasadniczą – wiele upadło, inne zostały przejęte przez silniejsze,

Zaprezentowane opinie dość jednoznacznie określają rolę korporacji w gospodarce i jej wpływ na mijający kryzys. Poniżej zaprezentowano zbiorcze zestawienie opinii respondentów w badanej kwestii (rys. 1).

Rys.1 Rola korporacji w gospodarce i jej wpływ na kryzys.

Źródło: Opracowanie własne

Opinie studentów są w swym układzie dość jednoznaczne i podkreślają istotną rolę korporacji w kreowaniu zjawisk związanych z kryzysem – 61% respondentów wyznaczyło tym podmiotom gospodarczym istotne miejsce wśród globalnych mechanizmów kreujących przemianę gospodarcze.

3. Znaczenie giełd papierów wartościowych w gospodarce.

Respondenci poproszeni o wyrażenie własnych sądów dotyczących znaczenia giełd papierów wartościowych w gospodarce wyrazili m.in. następujące opinie:

- są w gospodarce światowej niczym góra lodowa widoczne skutki jej działania są dostrzegane przez każdego przeciętnego człowieka, a ta cała reszta jest niewidoczna dla przeciętnego człowieka,
- giełda reaguje natychmiastowo na wydarzenia w gospodarce; proces zachodzi także odwrotnie lecz dużo wolniej; giełda wpływa na kształt gospodarki i jej wygląd,
- podnoszą fikcyjną wartość firmy,
- decydują o gospodarce,
- pozwalają się bogacić lub rujnują,
- pełnią rolę wirtualnych pieniędzy,
- piorą pieniądze.

Wśród studentów studiów zaocznych pojawiały się najczęściej odpowiedzi wskazujące na istotną oraz stabilizującą rolę GPW w gospodarce światowej (tab. 1).

Tabela 1. Rola GPW w opinii studentów zaocznych.

Istotną	28%
Stabilizującą	30%
Informacyjną	17%
Źródło finansowania firm	15%
Nie wiem	5%
Inne	5%

Źródło: Opracowanie własne

Nieco bogatszą charakterystykę GPW zaproponowali studenci dzienni (tab. 2.), choć czasami niezbyt jednoznaczną.

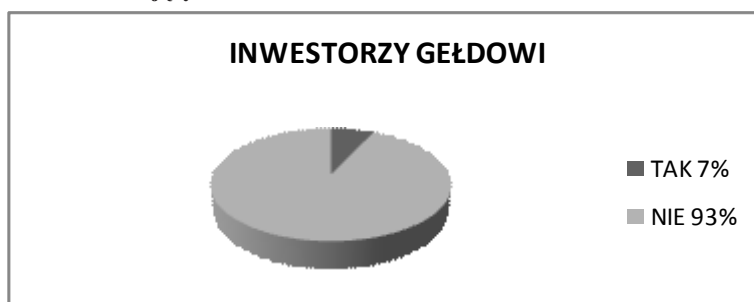
Tabela 2. Rola GPW w opinii studentów dziennych.

Źródło finansowania firm	26%
Dużą	23%
Stabilizującą	17%
Lokata kapitału	11%
Wyznaczają wartość firmy	9%
Informacyjną	5%
Nie wiem	5%
Inne	4%

Źródło: Opracowanie własne.

Studenci dzienni częściej niż zaoczni podkreślali pozytywną rolę GPW w gospodarce światowej. Opinie respondentów były w dużej mierze sądami osób nieinwestujących na GPW – tylko nieznaczny procent deklarował swoje bezpośrednie związki kapitałowe z tym podmiotem gospodarczym (rys. 2).

Rys.2. Studenci inwestujący na GPW.

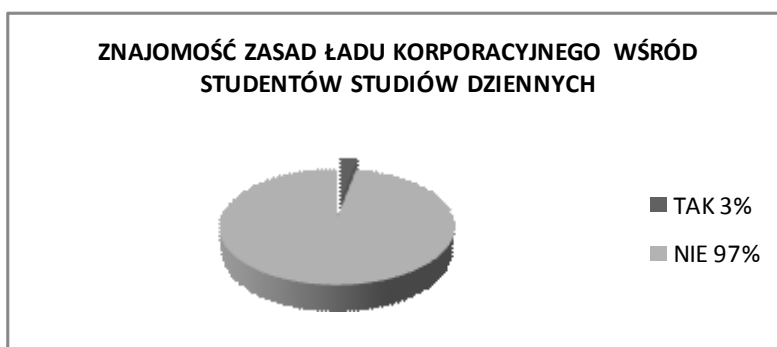

Źródło: Opracowanie własne.

4. Znajomość zasad Ładu Korporacyjnego GPW

Zasady ładu korporacyjnego GPW są elementem kreowania światowej polityki gospodarczej opartej na tzw. etyce biznesu. Ich znajomość pozwala na racjonalne działania w obszarze inwestycji na GPW, w związku z czym uznano, że przyszli „gracze” w obszarze gospodarki powinni je znać.

Rysunek 3. Znajomość zasad ładu korporacyjnego wśród studentów dziennych.

Źródło: Opracowanie własne.

Oto zasady znane studentom dziennym:

- zakaz wykupywania akcji przez jedną firmę,
- zakaz celowego wprowadzania w błąd,
- okresowe przekazywanie informacji.

Studenci studiów zaocznych wykazywali bardzo podobny brak orientacji w problematyce zasad ładu korporacyjnego (rys. 4).

Rysunek 4. Znajomość zasad ładu korporacyjnego SZ.

Źródło: Opracowanie własne.

Zasady wymieniane przez studentów zaocznych:

- publikacja raportów rocznych na stronie internetowej spółki,
- transparentność finansów,
- ochrona praw akcjonariuszy,
- dobra komunikacja z inwestorem.

Znikoma znajomość zasad ładu korporacyjnego GPW wśród badanej zbiorowości została zweryfikowana w kontekście znajomości pojęcia kodeksu dobrych praktyk.

5. Kodeksy dobrych praktyk w świadomości społecznej respondentów

Kodeksy dobrych praktyk w dzisiejszej globalnej gospodarce stanowią niepodważalną wartość normatywną, są istotnym etycznym imperatywem większości korporacji. Stanowią jedno z ważniejszych normatywnych narzędzi społecznych funkcjonujących w obszarze rynków finansowych, choć ich rola i znaczenie ewoluuje w zależności od sytuacji gospodarczej i politycznej, w jakiej znajduje się dane państwo czy świat⁸.

Oto wybrane skojarzenia związane z tym sformułowaniem wyrażone przez studentów dziennych:

- uczciwe, ale niekoniecznie opłacalne zachowanie,
- „savoir – vivre” w stosunkach między przedsiębiorstwami,
- zasady „fair play” w biznesie.

⁸ Por. J. W. Woźniak, *Etyczne przesłanie kodeksu dobrych praktyk*, [w] St. Rudolf [red.], *Rola nadzoru korporacyjnego w kreowaniu wartości przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008, s. 559-568.

- Wybrane interpretacje studentów zaocznych wskazują na większą dokładność w opisie tego problemu:
- „zbiór zasad i standardów, którymi powinny się posługiwać podmioty realizujące wszelkie zadania i usługi na rynku, w sferze lokalnej jak i globalnej; coś etycznego w świecie zdominowanym przez pogoń za zyskiem, który niekiedy odbywa się za wszelką cenę i kosztem strat innych; częściowa humanizacja mechanizmów rynkowych,
- zbiór zachowań biznesowych zapobiegających negatywnym destrukcyjnym działaniom,
- kręgosłup moralny w biznesie.

Wśród badanej zbiorowości pojawiały się również, sformułowania zupełnie odbiegające od rzeczywistego znaczenia niniejszego sformułowania:

- zbiór podstawowych reguł dotyczących korporacji,
- regulamin zakładowy dotyczący praktyk zawodowych,
- z kontynuacją norm ISO,
- zasady prawne,
- z kodeksem informacyjnym jak działać aby przynosić korzyści dla państwa, świata,
- zestaw rad dotyczących inwestowania na giełdzie.

Oto zbiorcze zestawienie skojarzeń związanych z określeniem kodeksu dobrych praktyk (tab. 3).

Tab.3. Kodeks dobrych praktyk w opinii studentów.

Zbiór zasad postępowania	31%
Uczciwe zachowanie	11%
Normy społeczno – kulturowe	10%
Etyka postępowania biznesowego	18%
Nie wiem	30%

Źródło: Opracowanie własne.

Do braku jakiegokolwiek wiedzy na temat kodeksu dobrych praktyk przyznało się 30% respondentów, jest to liczba znacząca - świadczy, wraz z innymi zaprezentowanymi wynikami, że znajomość problematyki będącej przedmiotem analizy wśród badanej zbiorowości jest niewystarczająca.

6. Podsumowanie

Wśród respondentów występuje zauważalna różnica w opiniach. Respondenci studiów zaocznych prezentują bardziej skrajne i jednoznaczne opinie, w których kładą większy nacisk na problematykę funkcjonowania gospodarki w „sensusie largo” czyli w jej szerszym zakresie ujmującym również niematerialne

jej aspekty oraz idee i koncepcje społeczno polityczne. Natomiast studenci studiów dziennych w większości wypadków wypowiadali się schematycznie, z mniejszym zrozumieniem mechanizmów gospodarczych i ich wzajemnych relacji, choć czasami bardzo krytycznie. Można zakładać, że znaczącą rolę w tego rodzaju podejściu do tej problematyki odegrał brak doświadczenia zawodowego, młody wiek respondentów oraz krytyczny stosunek do świata zewnętrznego – tzn. kreowanego przez fałszywych polityków i nieetyczny biznes.

Reasumując społeczny odbiór pojęć będących przedmiotem niniejszych rozważań w badanej zbiorowości jest bardzo zróżnicowany i pokazuje – w niektórych przypadkach, semantyczną niekompetencję respondentów w interpretacjach tych sformułowań. Zakładając, że stanowią one podstawę eksploracyjną odbioru przemian społeczno – gospodarczych współczesnego świata, należy stwierdzić, że sytuacja taka napawa niepokojem dotyczącym przyszłości zawodowej badanych studentów, i ich możliwości związanych z interpretacją globalnej gospodarki.

Przyjmując hipotetycznie, że jakaś liczba badanych będzie w swojej przyszłej pracy zawodowej odpowiedzialna za społeczny odbiór niniejszych pojęć, a tym samym będzie kreowała społeczną odpowiedzialność korporacji możemy niestety pośrednio potwierdzić niepokojące wnioski A. Peszko: „Należy z przykrością stwierdzić, że niskie zaangażowanie polskich rad nadzorczych w realizację społecznej roli korporacji powinno budzić uzasadniony niepokój”⁹. Kreując strategiczne funkcje rad nadzorczych trudno będzie przekonać – przyszłych jej członków do uwzględnienia w programach problematyki związanej ze społeczną odpowiedzialnością korporacji.

Literatura:

1. Kopaliński Wł., „Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych”, Wiedza Powszechna, Warszawa 1989.
2. Peszko A., *Strategiczne funkcje nadzoru korporacyjnego w procesie rozwoju przedsiębiorstwa*, [w] St. Rudolf [red.], *Tendencje zmian w nadzorze korporacyjnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2006.
3. Woźniak J. W., *Etyczne przesłanie kodeksu dobrych praktyk*, [w] St. Rudolf [red.], *Rola nadzoru korporacyjnego w kreowaniu wartości przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008.

Streszczenie

Niniejszy tekst powstał w oparciu o sondaż przeprowadzony wśród wybranej grupy 118 studentów Politechniki Łódzkiej. Problematyka sondażu nawiązywała do społecznego odbioru pojęć związanych z giełdą papierów wartościowych i wpływu tej organizacji rynkowej na kryzys gospodarczy roku 2008 - 2009.

⁹ A. Peszko, *Strategiczne funkcje nadzoru korporacyjnego w procesie rozwoju przedsiębiorstwa*, [w] St. Rudolf [red.], *Tendencje zmian w nadzorze korporacyjnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2006, s. 71.

**Social perception of conceptions of corporation, corporate governance
and the Code of Good Practices of WSE Listed Companies among chosen
group of students**

Summary

The present article has been written on a base of sounding among chosen group of 118 students of Lodz University of Technology. The problems of the sounding concerned social perception of conceptions connected with the stock exchange and its influence on commercial recession in 2008 – 2009.